

Prof. dr hab. n. med. Sergiusz Nawrocki

Kierownik Katedry Onkologii

Wydział Lekarski, Collegium Medicum

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski

**Recenzja osiągnięcia naukowego dr Urszuli Religioni i ocena dorobku w postępowaniu
habilitacyjnym.**

Recenzja osiągnięcia naukowego pt.

Wybrane aspekty zmagania się z chorobą wśród pacjentów z najczęstszymi nowotworami w Polsce

Ocena cyklu publikacji stanowiącego osiągnięcie naukowe

Do oceny Habilitantka przesłała cykl 10 publikacji:

1. Religioni U. Cancer incidence and mortality in Poland. *Clinical Epidemiology and Global Health* 2020; 8(2): 329-334.
2. Religioni U, Czerw A, Budzik M, Deptała A, Badowska-Kozakiewicz AM. Assessment of Pain, Acceptance of the Disease, Adaptation to Life and Strategies for Coping with the Disease among Patients with Ovarian Cancer. *Iranian Journal of Public Health* 2021;50(4):833-834.
3. Religioni U, Czerw A, Deptała A. Assessment of Pain, Acceptance of Illness, Adaptation to Life, and Strategies of Coping With the Disease, in Patients With Bladder Cancer. *In Vivo*. 2021 Mar-Apr;35(2):1157-1161.
4. Religioni U, Czerw A, Badowska-Kozakiewicz AM, Budzik M, Deptała A. Assessment of pain, acceptance of illness, adjustment to life and strategies of coping with the illness in patients with pancreatic cancer. [in:] *Quality of Life Modifiers Due to Biological, Psychological, and Societal Factors*. Sage Arbor (edt.). IntechOpen, London 2021. [online first] DOI: 10.5772/intechopen.97325

5. Religioni U, Czerw A, Budzik M, Deptała A, Badowska-Kozakiewicz AM. Assessment of pain, acceptance of the disease, adaptation to life and strategies of coping with the disease in patients with endometrial cancer. *European Journal of Gynaecological Oncology* 2020;41(6):1016-1022.
6. Religioni U, Czerw A, Badowska-Kozakiewicz AM, Deptała A. Assessment of Pain, Acceptance of Illness, Adjustment to Life, and Strategies of Coping with Illness among Patients with Gastric Cancer. *J Cancer Educ.* 2020 Aug;35(4):724-730.
7. Czerw A, Religioni U, Deptała A, Fronczak A. Pain, acceptance of illness, adjustment to life with cancer and coping strategies in prostate cancer patients. *Archives of Medical Science* 2017; 13(6):1459-1466.
8. Czerw A, Religioni U, Deptała A. Adjustment to life with lung cancer. *Adv Clin Exp Med* 2016; 25(4): 733–740.
9. Czerw A, Religioni U, Deptała A. Assessment of pain, acceptance of illness, adjustment to life with cancer and coping strategies in breast cancer patients. *Breast Cancer* 2016; Jul;23(4):654-61.
10. Czerw A, Religioni U, Deptała A, Walewska-Zielecka B. Assessment of pain, acceptance of illness, adjustment to life with cancer, and coping strategies in colorectal cancer patients. *Przegląd Gastroenterologiczny* 2016;11(2):96-103.

Pierwsza z cyklu prac przedstawia epidemiologię nowotworów złośliwych w Polsce. W pozostałych 9 z 10 prac dr Religioni przedstawiła wyniki badań prowadzonych wg podobnej metodologii w różnych grupach chorych na nowotwory złośliwe wywodzące się z różnych narządów. Głównym celem badań była ocena postaw i przekonań chorych dotyczących kontroli nad bólem, strategii radzenia sobie z bólem, akceptacji choroby oraz przystosowania psychicznego do choroby nowotworowej. Jako narzędzia badawcze posłużyły habilitantce 4 standaryzowane kwestionariusze stosowane do oceny postaw chorych wobec bólu i choroby. Łącznie badaniem objęto grupę około 1200 chorych na najczęstsze nowotwory złośliwe w latach 2013-2018 w grupie chorych leczonych ambulatoryjnie w CO-I w Warszawie. Habilitanta poruszyła w swoich badaniach bardzo istotny z punktu widzenia pacjenta ale także z perspektywy skutecznego zwalczania negatywnych efektów choroby nowotworowej aspekt postaw chorych i stosowanych przez nich strategii w radzeniu sobie z bólem i chorobą. Obszar badań habilitantki nie był w Polsce do tej pory rzetelnie i metodycznie poznany stąd badania można uznać za oryginalne i nowatorskie. Badania habilitantki mogą przyczynić się do poprawy komunikacji pomiędzy personelem medycznym (lekarze i pielęgniarki dzięki nim mogą lepiej zrozumieć pozamedyczne potrzeby chorych i skuteczniej współpracować z psychologami klinicznymi) ale także niewątpliwie mogą poszerzyć horyzonty studentów kierunków medycznych i

studentów psychologii. W omówieniu (w części - „Wnioski i implikacje praktyczne”) cyklu oryginalnych prac habilitantki zabrakło mi dyskusji ewentualnych różnic lub podobieństw w strategiach radzenia sobie z bólem i akceptacji choroby w bardzo różnych pod względem przebiegu i rokowania chorobach nowotworowych czy próby ewentualnego scharakteryzowania strategii radzenia sobie chociażby w zależności od płci chorych - tego rodzaju dyskusja z analizą punktów wspólnych, ewentualnych różnic mogłaby mieć implikacje praktyczne i kliniczne - może warto dokonać takiej analizy prac oryginalnych habilitantki w postaci publikacji poglądowej? Tym niemniej uważam, że przedstawiony cykl publikacji jest spójny tematycznie, oryginalny i wypełnia kryteria stawiane habilitantom w przewodach habilitacyjnych. Potwierdzeniem tego jest sumaryczny IF bliski 10 i publikacja prac w czasopismach o zasięgu międzynarodowym. Należy podkreślić, że w 6 publikacjach cyklu habilitantka jest pierwszym a w 4 drugim autorem.

Podsumowując, przedstawiony cykl publikacji stanowi oryginalny i znaczny wkład habilitantki w rozwój nauk medycznych co spełnia wymagania ustawowe i zwyczajowe stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego.

Ocena dorobku naukowego

Habilitantka przed uzyskaniem stopnia doktora opublikowała 3 prace z IF, 23 prace oryginalne oraz 32 poglądowe w czasopismach bez IF. Tematyka prac dotyczyła farmakoekonomiki oraz zdrowia publicznego.

Istotny dorobek naukowy habilitantki dotyczy głównie okresu po uzyskaniu stopnia doktora. Cykl prac w ramach postępowania habilitacyjnego nie stanowi kontynuacji tematyki pracy doktorskiej habilitantki, która była poświęcona farmakoekonomice.

Habilitantka po doktoracie opublikowała 32 prace oryginalne, których sumaryczny IF wyniósł 55,493, 11 prac oryginalnych w czasopismach bez IF, 5 prac poglądowych z IF, 5 prac poglądowych bez IF oraz 2 rozdziały w podręcznikach.

Łączna liczba cytowań wynosiła 128 bez autocytowań (158 łącznie wg Scopus w czasie składania wniosku), indeks H wynosił 8. Liczba punktów MNiSW łącznie 2363, z czego 2002 pkt po doktoracie.

Sumaryczny IF habilitantki obejmujący publikacje przed i po doktoracie = 69,994.

Habilitationka wygłosiła 32 referaty na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, uczestniczyła w realizacji 8 projektów badawczych, w dwóch pełniąc rolę Kierownika projektu, była recenzentem w 7 czasopismach naukowych (6 z IF).

Na uwagę zasługuje szeroka współpraca z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi w zakresie projektów badawczych, ekspertyz i opracowań naukowych. Habilitationka współpracowała z następującymi ośrodkami krajowymi i zagranicznymi:

- Collegium Medicum Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
- Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- Uniwersytet Medyczny w Lublinie
- Department of Pharmacy, University of Freiburg, Niemcy
- College of Pharmacy, King Saud University, Riyadh, Saudi Arabia
- Children's Hospital of Eastern Ontario, Ottawa, Canada

Całokształt dorobku naukowego habilitationki i jej dotychczasową aktywność naukową, w tym współpracę z innym ośrodkami krajowymi i zagranicznymi oceniam bardzo pozytywnie. Nie mam wątpliwości, że dorobek naukowy i aktywność badawcza dr Religioni spełnia ustawowe i zwyczajowe wymagania stawiane habilitantom.

Działalność organizacyjna i dydaktyczna Habilitationki

Działalność dydaktyczna habilitationki to zajęcia ze studentami WUM na kierunkach zdrowie publiczne, ratownictwo medyczne, pielęgniarstwo prowadzone w latach 2011-2015 a także w SGH w Warszawie w latach 2018-2020. Habilitationka była promotorem pomocniczym pracy doktorskiej oraz promotorem pomocniczym pracy magisterskiej.

Działalność organizacyjna habilitationki jest skromna - organizacja Warszawskich Dni Promocji Zdrowia w 2015 r podobnie jak działalność popularyzująca naukę - trudno mi ją ocenić w kontekście podanych w autoreferacie informacji (współpraca z portalami branżowymi, jedna publikacja nt. epidemii SARS-CoV-2 i współpraca z czasopismem „Farmakoekonomika szpitalna”

Podsumowując stwierdzam, że pozytywnie oceniam osiągnięcie naukowe i całokształt dorobku naukowego habilitationki oraz aktywność dydaktyczną dr Religioni.

Oczekiwałbym więcej jeżeli chodzi o aktywność organizacyjną i popularyzującą naukę od habilitationki w dziedzinie nauk o zdrowiu.

Tym niemniej uważam, że całokształt dorobku habilitantki wypełnia kryteria stawiane kandydatom ubiegającym się o nadanie stopnia doktora habilitowanego zgodnie z obowiązującymi w Polsce aktami prawnymi, w szczególności w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn.

31.01. 2022